

Tűz- és munkavédelmi oktatás

Illyés Gyula Megyei könyvtár
2022. szeptember

Oktatás

- Minden munkavállalónak kötelező részt venni évente egy alkalommal tűzvédelmi és munkavédelmi oktatáson.
- Az oktatás történhet:
 - személyes jelenléttel
 - online módon

Mikor kell oktatást tartani?

Tűzvédelmi, munkavédelmi oktatást köteles tartani a munkáltató:

- a munkavállaló munkába állásakor,
- munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,
- munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz munkavédelmi szempontú üzembe helyezésekor,
- új technológia bevezetésekor.
- súlyos kimenetelű, vagy rövid időn belül több hasonló baleset bekövetkezésekor
- **az ismeretek naprakészen tartása érdekében, legalább évente egy alkalommal ismétlődő munkavédelmi oktatást kell tartani**
- valamilyen rendkívüli esemény bekövetkezésekor (súlyos baleset, bekövetkezésekor) rendkívüli **munkavédelmi oktatásban** kell részesíteni a munkavállalókat, ez esetben az oktatás elvégzése munkabiztonsági szaktevékenységhez kötött feladat.

A mai oktatás

- A mai oktatás keretében az előző dián sárga színnel kiemelt ismétlődő oktatásra kerül sor, tehát az ismeretek naprakészen tartása érdekében, az évenkénti egy alkalommal kötelező, ismétlődő tűz- és munkavédelmi oktatás történik.

Munkavédelemmel kapcsolatos dokumentumok:

- Egységes és átfogó megelőzési stratégia
- Egyéni védőeszköz juttatási szabályzat
- Munkabaleseti nyilvántartás
- Kockázatértékelés
- Kémiai kockázatértékelés
- Munkavédelmi oktatás nyilvántartása
- Mentési terv
- Biztonsági adatlapok
- Foglalkozás egészségügy szabályozása

A munkavédelem célja és alapelve:

- A munkavédelem a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá a törvény céljának megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások rendszere, valamint mindezek végrehajtása.
- Az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani kell.
- Az alapelv és a célok megvalósítása érdekében:
a munkáltató a munkavállaló és a munkavédelmi szakember együttműködik.

A munkaadó kötelezettségei

- Azonosítja és értékeli a munkavégzés során fellépő kockázatokat, megteszi a megfelelő intézkedéseket azok csökkentésére,
- meghatározza a munkavédelmi tevékenység rendszerét és az azzal kapcsolatos feladatokat, gondoskodik az intézmény a munkahelyek, munkaeszközök biztonságos meglétéről, az ellenőrzésről,
- felelősségre vonja a munkavédelemmel kapcsolatban feltárt hiányosságok elkövetőit
- munkavédelmi szemlét tart,
- biztosítja a munkavédelemmel kapcsolatos személyi és tárgyi feltételeket.

A munkavállalók kötelezettségei

- Csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban álljon munkába
- Győződjön meg a munkaeszközök biztonságos állapotáról és azokat rendeltetésszerűen használja
- Használja az egyéni védőeszközöket
- Sajátítsa el a szükséges ismereteket
- Vegyen részt a munkavédelmi oktatáson, orvosi vizsgálatokon
- Azonnal jelentse a balesetet, sérülést.

Orvosi vizsgálatok rendje

- Az orvosi vizsgálatok rendjének meghatározása foglalkozás egészségügyi szaktevékenység.
- Orvosi vizsgálaton minden munkavállalónak kötelező részt venni, a munka megkezdése előtt és a munkaköre szerint meghatározott időközönként.

Foglalkozás- egészségügyi vizsgálatok ideje:

- Előzetes vizsgálat (munkaköri, szakmai, személyi higiénés)
- Időszakos orvosi vizsgálat. (munkakör, kor függvénye)
- Záró vizsgálat (ha a munkakör jellege miatt szükséges)

Ezen kívül a képernyős munkát végző dolgozóknak **kétévente** látásvizsgálaton kell részt venniük!

Egyéni védőeszköz juttatás

Az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjét a munkáltató határozza meg. E feladat ellátása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.

Az egyéni védőeszközt pénzben megváltani nem lehet, a munkáltatónak kell biztosítani.

A munkavállaló a részére kiadott védőeszközt köteles használni.

Példa a sofőr munkakör egyéni védőeszköz juttatásához (nem teljes):

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma
Kéz védelem	Általános kézvédő – precíziós kesztyű	1	EN 420
Testvédelem	Jól láthatósági mellény	2	EN ISO 20471:2013
Láb védelem	Védőlábbeli, biztonsági védőlábbeli színbőr felsőrésszel, lábujjvédő leeső tárgyak ellen, talplemez talpátszúrás ellen, csúszásgátló talp.	2	EN ISO 20345:2011 S3 SRC

Ergonómia

- A munkahelyek, munkaeszközök kialakítása, telepítése, továbbá a munka megszervezése során az ergonómiai szempontokat is figyelembe kell venni.
- A munkáltató felelőssége, hogy a munkahelyeket ergonómiai szempontból is értékelje, valamint megtegye a megfelelő intézkedéseket, hogy a munkavégzés során a munkavállalók fizikai igénybevétele minél kisebb legyen.
- A foglalkozási megbetegedések nagyon sok esetben ergonómiai kóroki tényezőkre vezethetők vissza.
- Ezek első sorban hát, gerinc, ízületi megbetegedések.

Foglalkozás lehetséges negatív hatása irodai és fizikai munka esetén

A munkavégzés egészségre gyakorolt hatása

- **irodai munka esetén:**

- Képernyős munkavégzés okozta, szemet és a váz- és izomrendszert érintő terhelések,
- Mozgásszegény életmód miatt nagyobb eséllyel kialakuló szív és érrendszeri megbetegedés
- Ergonómiai, pszichés és pszichoszociális, egészséget érintő kockázatok. Kiegész

- **fizikai munka esetén:**

- Biológiai kóroki tényezők károsító hatása (rovarok, bogarak)
- Vegyi anyagok károsító hatásai
- Kézi teheremelés, amely fokozza a váz és izomrendszeri megbetegedések kialakulásának gyakoriságát,
- Baleseti egészségkárosodás (esés, sérülés, közlekedés),
- Munkakörnyezeti hatások (klíma)

Képernyő előtt végzett munka

Ha a képernyő előtt végzett munkaidő **meghaladja a 4 órát**, intézkedések szükségesek:

- óránként 10 perc pihenőidőt kell tartani

Szem- és látásvizsgálat szükséges:

- a képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt,
 - ezt követően kétévenként,

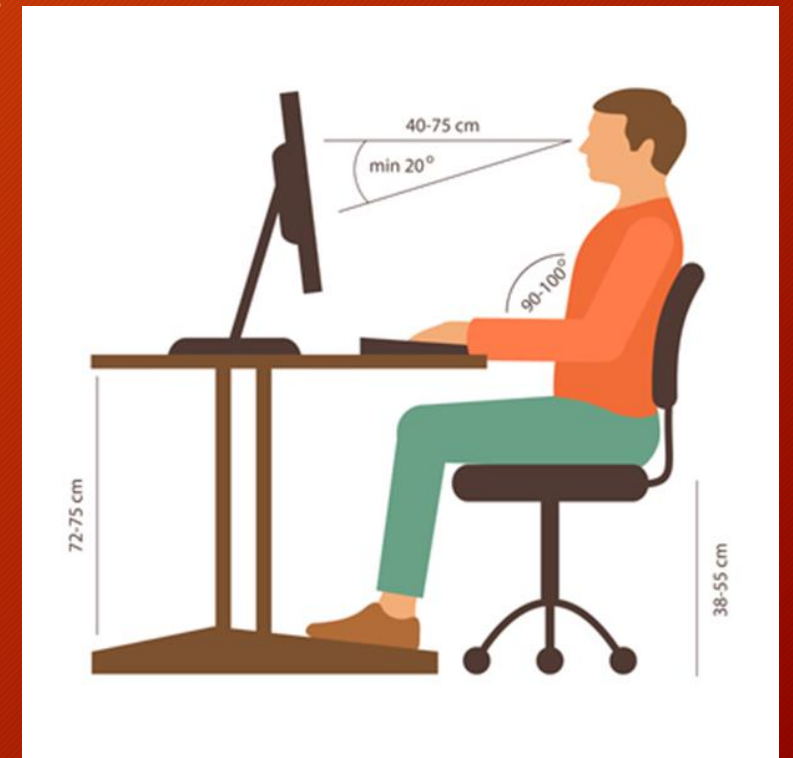
A munkáltatónak vizsgálni kell:

- a látásromlást előidéző tényezőket,
- a pszichés (mentális) megterhelést,
- a fizikai állapotromlást előidéző tényezőket

Képernyős munkahelyek ergonómiája

- A fej egyensúlyban a vállak és a csípő közötti vonalban.
- A gerincoszlop függőleges, egyenes, megtámasztva a jól beállított háttámlával
- Karok és vállak ellazultak
- Az ujjak ellazultak és hajlítottak az adatbevitel során: ilyenkor ne használja a csuklótámaszt!
- Alkar és könyök vízszintesen, a munkafelülettel egy magasságban.
- A kezek és a karok szabadon a billentyűzet felett
- A térdek a combbal egy magasságban, vagy egy picit lejjebb.
- Lábak a földön, (vagy a lábtámaszon) és előrébb, mint a térdek.

Anyagmozgatás

- Emelni egyenes háttal hajlított térdel
- A terhet magunkhoz minél közelebb tartva, biztosan, stabilan fogva

- Ha több munkavállaló egyszerre emel, ki kell jelölni a teher helyét és az odavezető utat akadálymentessé kell tenni.
- Egy munkavállaló irányítsa a munkát.

Vegyianyagok veszélyei

- Vegyi anyagokat az anyag tulajdonságait figyelembe véve kell kezelni, tárolni.
- **Tárolás:** vegyi anyagot mindig eredeti, zárt csomagolásban, elzárva kell tárolni. Fajtánként elkülönítve, gyártói utasítás figyelembevételével.
- **Felhasználás:** a gyártó által megadott keverési arányoktól, felhasználási módoktól eltérni nem szabad.

Az egyéni védőeszközöket használni kell.

A szükséges információkat a **biztonsági adatlap** tartalmazza, amelynek mindig elérhető helyen kell lennie.

Villamos kockázatok

A munkahelynek minősülő épületek villamos hálózatán 3 évente érintésvédelmi felülvizsgálatot, 6 évente tűzvédelmi szabványossági felülvizsgálatot kell végeztetni, arra jogosult szakemberrel.

A munkahelyi villamos eszközök csatlakozóit, kábeleit, áramvédő kapcsolóit, berendezések védőburkolatait rendszeresen ellenőrizni kell.

Az elektromos kéziszerszámokat évente kell felülvizsgáltatni.

Az olyan eszközöket, amelyeknek védőburkolata, szigetelése, csatlakozója, kábele sérült, használni TILOS!

Elsősegélyhely, elsősegélynyújtás

- Minden munkahelyen és műszakban a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően, elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kiképzett és kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.
- Az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt, megfelelő mennyiségben és minőségben, jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, szennyeződéstől védett helyen kell készenlétben tartani.

"I" típusú mentőláda 30 főig

"II" típusú mentőláda 31-50 főig

„III” típusú mentőláda 51-100 főig

Baleset esetén az elsődleges teendő

Kompetensek vagyunk? Tudunk segíteni?

- Annak felmérése, hogy a **veszély megszűnt-e**, és a mentés során nem lesznek-e aránytalanul nagy veszélynek kitéve a mentést végzők
- Gondoljunk arra, hogy azzal nem segítünk a sérülten, ha mi is megsérülünk, ezzel csak a mentés további folyamatát akadályozhatjuk.
- Ha azt állapítjuk meg, hogy a súlyos veszély továbbra is fennáll, akkor azt kell elsődlegesen megszüntetni és csak azután kezdhetünk a mentéshez.

Ilyen lehet áramütés által okozott baleset, ahol könnyen előfordulhat, hogy a segítséget nyújtó is bajba kerül, ha nem áramtalanítjuk a villamos hálózatot.

Baleset esetén, a beavatkozás

- **Ne essünk pánikba!** Gondoljunk arra, hogy a bajba jutott ember a mi segítségünkre szorul. **Legyünk körültekintőek, határozottak.** Ha a veszély a baleset bekövetkezése után továbbra is fennáll, akkor szükséges lehet a sérülten kívül a közelben tartózkodó gyerekek, munkavállalók menekítése is.
- Ahhoz, hogy ez a menekítés gyorsan és szervezeten történjen, gondoskodni kell a veszélyeztetett térben levők tájékoztatására.

Ennek megvalósításához a munkahely jellegére, helyzetére, kiterjedésére, a veszélyforrások hatására, továbbá a munkavégzés hatókörében tartózkodókra is tekintettel a munkáltatónak mentési tervvel kell rendelkeznie.

- A munkabaleseteket, üzemi baleseteket munkavédelmi szakembernek ki kell vizsgálnia, nyilvántartásba kell vennie és **3 napnál** hosszabb munkaképtelenség esetén **munkabaleseti jegyzőkönyvet** kell felvennie.

Baleset esetén segítség hívás

A sérült ellátásához hozzátartozhat az elsősegélynyújtás, vagy szükség esetén mentőszolgálat, tűzoltóság (katasztrófavédelem) hívása a 112-es ingyenes, egységes európai segélyhívószámon, illetve az országos segélyhívó számokon.

**HÁROM SZERVEZET
EGY HÍVÓSZÁM**

MENTŐ **RENDŐR** **TŰZOLTÓ**

CSAK VÉSZ ESETÉN!
112
SOS

A 112-ES HÍVÓSZÁM INDOKOLTAN HÍVÁSA
SZABÁLYÉRTÉSNEK MINŐSŰL ÉS PÉNZBÍRSÁGOT VON MAGA UTÁN.

MENTŐ: 104

TŰZOLTÓSÁG: 105

RENDŐRSÉG: 107

Menekülési utak és vészkijáratok

A menekülési utakat és a vészkijáratokat szabadon kell hagyni, eltorlaszolni még átmenetileg is tilos! Azoknak a lehető **legrövidebb úton a szabadba vagy valamely biztonságos területre** kell vezetniük.

A menekülési utakat és a vészkijáratokat úgy kell kialakítani, megjelölni, és olyan állapotban kell tartani, hogy azokon a munkavállalók **gyorsan és biztonságosan** el tudják hagyni a munkahelyeiket, illetve szükség esetén gyorsan kimenthetőek legyenek.

Csak kifelé, a menekülés irányába nyitható vészkijáratok alkalmazhatók. A vészkijáratokat **nem szabad úgy lezárni** vagy rögzíteni, hogy azokat vészhelyzetben ne lehessen használni.

Tűzvédelem

Az égés feltétele: - éghető anyag
- oxigén
- gyújtó forrás

Ha a három feltételből egy nem teljesül nincs égés.

A tűzvédelem fő területei: - tűzmegeelőzés
- tűzoltás
- tűzvizsgálat

Tűzvédelem

A mi szerepünk a tűzmegeelőzésben nagyon fontos mivel a gondatlan (netán szándékos) tűzokozás, mint helytelen magatartási forma

BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGGEL bír! Ilyen pl.: a nem kijelölt helyen történő dohányzás is.

Fontos tudni, hogy tűz esetén az oltásban külön térítés nélkül kötelesek vagyunk részt venni, de csak úgy, hogy saját, vagy mások testi épségét ne veszélyeztessük. Fontos szabály: minden esetben és azonnal a helyi vezető, vagy az oltást vezető személy utasításait kell követnünk.

Minden tüzesetet jelenteni kell a hatóságnak, a munkavállalók által eloltott és az önmagától kialudt tüzeket is!

A tűzvédelemmel kapcsolatos általános feladatok:

A hely adottságainak függvényében meg kell ismerni a használati szabályokat!

▶ Tűzjelzés és tűzoltás

Ha tüzet észlel mihamarabb értesítse felettesét és a **105**-ös tűzoltóság vagy a **112**-es általános segélyhívó számon kérjen segítséget!

A tűzoltásban részt venni mindenkinek állampolgári kötelessége, a tőle elvárható módon.

▶ A szükséges ismeretek megszerzése:

- vészkijáratok
- tűzvédelmi eszközök elhelyezése
- segítség hívási lehetőségek

A tűzoltó készülék használata

helytelen

helyes

Biztonság és egészségvédelmi jelzések

Menekülési útirány

Haladási irány

Vészkijarat

Gyülekezési pont

Tűzvédelmi eszközök

Tűzoltó készülék

Fali tűzcsap

Kézi tűzjelző

Tiltó jelzések:

Rendelkező jelzések:

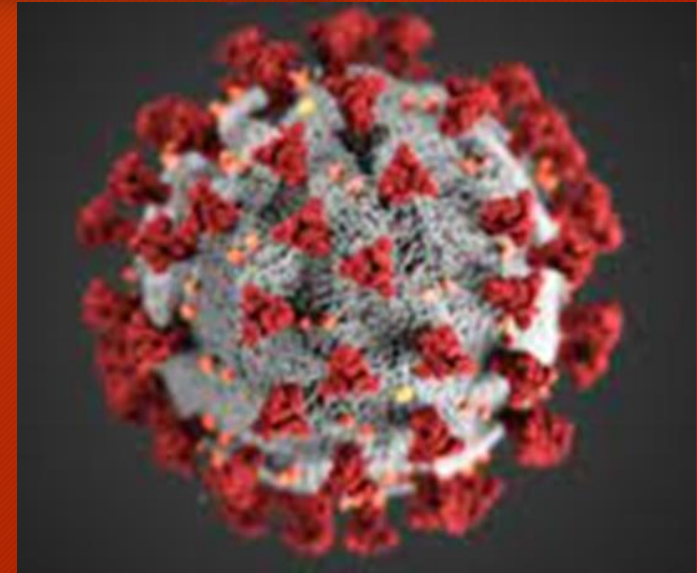

Figyelmeztető jelzések:

Covid-19

- Minden esetben tartsa be a jogszabályi előírásokat és a munkáltatója által hozott egyedi intézkedéseket is, többek között a:
 - Maszkviselés szabályait
 - Kézfertőtlenítés szabályait
 - Higiéniai előírásokat
 - Távolságtartás szabályait
- Amennyiben a betegség tüneteit érzi magán (pl, láz, szaglás, ízlelés elvesztése, levertség), akkor erről azonnal értesítse felettesét!
- Betegen, vírushordozóként semmi esetre se menjen közösségbe, munkahelyére, védje meg a fertőzéstől munkatársait, kollégáit.

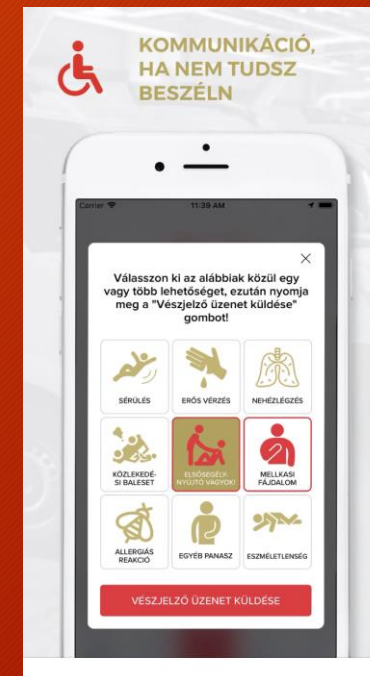

Hasznos APP- ÉletMentő

Ingyenes mobilalkalmazás

- Mit kell tennem, közúti baleset, eszméletvesztés, allergia, erős vérzés, mellkasi fájdalom esetén?
- Hogyan kell újraéleszteni?
- Defibrillátor kereső
- Automatikus segélykérés
- Funkciók működése internet nélkül
- Koronavírus információk
- Vészhelyzeti információk

Köszönöm figyelmüket!

Szabó Tamás - 70/314-9132 - TÜK Partner Kft- www.tukpartner.com

Horváth-Szabó Ferenc - 70 /000-20-40